

kropit, ker je bil blagopokojni g. Balon vsem dobro poznan, noben siromak ni odšel iz njegove hiše praznih rok. Dajal je vsem dobre nasvete glede vinogradov. Rajni je bil dolga leta član tukajšnje posojilnice, občinski odbornik, podporni član gasilcev, prosvetnega društva in ljubitelj petja. Da je bil blagopokojni vsem priljubljen in naklonjen, je pokazal njegov pogreb. Velikanska množica s truplom pokojnega se je vila od hiše žalosti v cerkev. Sv. mašo za dušnico je opravil domači g. župnik Ignacij Brvar ob asistenci dveh g. kaplanov. Domači pevski zbor je zapel pod vodstvom g. organista Antona Brašuna tri žalostinke. V cerkvi ob rakvi je g. župnik opisal in orisal njegove požrtvovalne zasluge. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega njegov tovariš cerkv. kijačur Anton Cizel in tajnik Fantovskega oddelka Sekoranja Ferdo. Dragemu rajnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Pojdita v miru, moja zvesta hlapca. Iz Dola pri Hrastniku poročajo: Dne 16. januarja je umrl v Turju nad Dolom g. Jernej Orožen, p. d. Ribčev stric. Značajan kat. mož, zvest narodnik kat. listov, ki se ni nikoli sili v ospredje, povsod pa bil posebno v prejšnjih letih temelj, na katerega se lahko zida. Dolgo vrsto let je bil tudi kijačur cerkve Sv. Stefana. V soboto, 18. januarja, je velika množica ljudi spremlja dobrega očeta na hriček Sv. Stefana in ob besedah g. župnika M. Medveška spoznala, da kdor kakor Ribčev stric Bogu posojuje, na velike obresti nalaga, saj ob odprti jami človek spozna, da

le dobra dela gredo za nami. — Komaj dober teden za Orožnom je preminul v Skopnem Mokotar Franc, p. d. Slanšek. Če je bila denarna potreba pri podružnici Sv. Stefana ali Sv. Jurija, ali je bilo treba oskrbeti denarna sredstva za nove zvonove, našel si na cesti, koder se le malo še sliši glas zvona imenovanih podružnic, dobrega Slanškovega strica, ki ti je s prijaznim nasmehom ponudil polo pod nos, češ »saj ni treba več kakor moreš«. Kot je živ, tiho in spokojno, tako je tudi odšel. V ponedeljek, 27. januarja, smo ga položili kraj cerkvice Sv. Jurija, za katero je storil veliko korakov v življenju, k počitku. Upamo, da se bodo spomnile nad njima besede božjega Učenika: Pojdita v miru, moja zvesta hlapca, ker sta bila v malem zvesta, vaju bom čez veliko postavil. Blag jima spomin!

OPOZORILO VSEM, KI NISO ŠE PLAČALI NAROČNINE!

Zaradi izrednih razmer in ogromnih stroškov za tisk, ne moremo pošiljati lista nikomur, ki nima vsaj delne naročnine vplačane! Zato začnemo s prihodnjo številko list ustavljati onim, ki za leto 1941. niso še nič plačali. Zato pravočasno opozarjamo vse zamudnike, da še ta teden poravnajo naročnino!

Uprava.

Dopisi

Slovenjgraški okraj

Sv. Vid nad Valdekom. (Božičnica v ljudski šoli.) Tudi v naši ljudski šoli je bila lepa božičnica, katero sta pripravili tukajšnji učiteljci. Skoraj vsi otroci so bili obdarovani, nekaj jih je pa dobilo večjih darov, kot blago za obleke in nekaj parov obuval. Podporo so prejele od nekaterih ustanov in dobrih, do revnih otrok usmišljenih src. Božičnica je bila pred lepimi jasticami. Otroci pa so ljubko deklamirali nekaj primernih božičnih pesmic ter jih nekaj tudi zapeli.

Slovenj Gradec. V nedeljo, 9. februarja, ob pol 10. uri dopoldne bo v dvorani hotela Goll polagala Kmetijska blagovna zadruga v Slovenj Gradcu račune o preteklem poslovnem letu. Komaj eno leto dela šele ima za sabo in pred letom dni je še marsikdo zmagjeval z glavo, češ, bogve če bo kaj iz tega. A danes nihče ne dvomi o njenem obstoju. Kljub težkim razmeram in hudi protagitaciji od strani prizadetih se je razvila v lepo podjetje in je že prvo poslovno leto zaključila z velikim prometom. Število njenih članov je naraslo že skoraj na 500. To se imamo zahvaliti zlasti dobro izbranemu vodstvu, ki je znalo delovanje zadruge usmeriti res na pravo zadržno podlago, ki ji je prvo nuditi ugodnosti in korist svojim članom. Da je moralo k temu doprinesti tudi mnogo materialnih žrtv, o tem ni treba

govoriti. Zahvaliti pa se moramo tudi zavednosti ljudstva, ki se kljub različnim grožnjam od strani prizadetih ni dalo ustrašiti. K tej prvi obelodni trdega, a plodonosnega dela se zadruga zahvaljuje vsem svojim članom za njihovo naklonjenost in jih vabi, da se na skupščini zbero v čim večjem številu. Zadržni pozdrav!

Kozjak

Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, dne 26. januarja 1941, po sv. maši smo se zbrali moške in fantje pa tudi dekleta in žene k važnemu sestanku. Krajevni odbor naše stranke JRZ je imel pod predsedstvom podžupana g. Franca Hauptmana občni zbor. Na tem zboru je poročal bližnji narodni poslanec g. Žebot. Predsednik g. Hauptman se je v lepem govoru spomnil smrti velikega našega voditelja dr. Korošca, ki je bil že davno častni občan naše občine. Spominu velikega pokojnika smo zaklicali trikratni »Slava«. — Na tem zboru smo se posvetovali tudi o nadaljnjem delu na novi cesti Bresternica—Sv. Križ—Pesenjska dolina. — Govorili smo tudi o prehrani. Velika zmeta je pri okrajnem in banoinskem prehranjevalnem uradu glede naše in drugih hribovskih občin. Uradi se držijo navedb domačih trgovcev, koliko so prodali moke domačinom. Poudariti po moramo, da je ogromna

večina naših občanov kupovala živež v Mariboru in ne pri Sv. Križu. In to se nam sedaj ne vsteje. V naši fari so samo trije kmetje, ki predelajo toliko žita, da ima družina dovolj hrane, vsi drugi moramo kupovati živež. Zahtevamo, da se pomota popravi. — Pri nas ima skoro vsaka hiša naročenega »Slov. gospodarja«. Tudi letos smo nekaj novih naročili. Tudi društveno življenje lepo napreduje. Naša dekleta in fantje nam vedno kako lepo našpičajo. V nedeljo smo imeli lepo igro, katere smo bili vsi veseli.

Pohorje

Sv. Martin na Pohorju. Tudi pri nas smo ustanovili krajevno organizacijo Rdečega križa. Šolski upravitelj je povabilim občanom v posebnem predavanju razložil pomen organizacije. Predvsem je poudaril, da bi v tako razsežni občini bilo treba nabaviti za vsak okoliš bivše občine najpotrebnejša zdravila in druge pritičnine za prvo pomoč. Zelo bi potrebovali tudi nosila za prenašanje težkih bolnikov do vozne ceste. Poleg vsega tega pa nam je v prvi vrsti potrebno veliko število človekoljubnih ljudi, ki bodo pripravili bližnjemu kadar koli priskočiti na pomoč. V vasi imamo tri sto šoloobveznih otrok. Od teh jih sto petdeset obkrojuje prvi in drugi oddelak osnovne šole. Slabotni malčki morajo v velikem številu prehoditi šest do sedem kilometrov dolgo pot do šole. Krajevna organizacija Rdečega križa bo od sedaj naprej do jeseni pobirala prostovoljne prispevke za ustanovitev šolske kuhinje. Nekaj denarja bo v ta namen prispevala tudi iz dohodkov nabrane članarine. Treba bo otrokom prvega in drugega oddelka nuditi vsaj v dveh najhujših zimskih mesecih vsak dan toplo juho, da bodo pokrepani pripravljene za dolgo pot iz šole domov. Gmotno boljše stoječi kmetje naj se usmiliijo gostiških otrok in naj v ta namen prispevajo potreben delež za svojega in gostiškega otroka. — Naš veliki škof Anton Martin Slomšek je rekel: Kdor ima otroke rad, ni slab človek. Ker so Pohorci znani po svoji dobrosrčnosti, pričakujemo, da ne bo nikogar, ki bi nas pustil od hiše praznih rok. Učiteljice bodo hodile od hiše do hiše in pobirale za šolsko kuhinjo skromne prostovoljne prispevke. Naša mladina mora biti močna in zdrava. Sami moramo skrbeti za to. Brez zadostne hrane si otrok v šoli ne more pridobivati znanja, ki mu je potrebno za poznejše življenje. Lačni otroci so utrujeni, zaspani in nepazljivi. Če bo vsak naš kmet žrtvoval skromno vsoto za lačno in skromno vsoto za raztrgane otroke, potem bomo tudi pri nas vsakomur lahko dokazali, da ljubimo svojega bližnjega. Kdor revežu da, Bogu posoja!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Že 290 let je stara mrtvaška knjiga naše župnije, a tako malega števila smrtnih slučajev, kakor lansko leto, nima zabeleženih. V župniji je okroglo 3000 duš, bilo je samo 23 mrlivcev. Tukaj smrt ni pobirala, ampak kaj čudno izbirala. Ko je pokosila 7 otrok v starosti do petih let, je zadela koso na ramo ter mirno in brezbrizno korakala mimo najbolj zdravih in močnih ter se ustavila šele pri utrujenih in počitka potrebnih ter vzela s seboj 16 oseb v starosti od 60—83 let. Smrt ima torej

Nova sodobna cesta Kairo—Jeruzalem. Pred nedavnim je bila otvorena nova cesta Kairo—Jeruzalem. Iz Kaira poročajo, da je ta slovesnost dobila še prav poseben poudarek v tem, da jo je počastil s svojo navzočnostjo celo egiptski kralj Faruk sam, ki je cesto na slovesen način izročil prometu. To je sodobno zgrajena cesta, po kateri bo mogoče potovati vselej, ne da bi bilo treba pri tem biti odvisen od vremenskih razmer. Cesta vodi od Kaira pa preko Jeruzalema vse do Bagdada. Spejlana je približno 350 milj daleč po puščavi. Dober del te ceste so zgradili Angleži. Materino razočaranje. Policija v Clevelandu v Ameriki je več mesecev iskala nevarnega vlomilca, ki je s pobeglim kaznjencem Edvardom Burianom zagrešil več vlo-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Na ta način polovljene ter povezane brate bodo znosile močne roke na gnojišče pod mestnim stražnim stolpom. Zarotniki so si segli v roke in potrdili s prisego, da bodo držali načrt in njegov program najstrože tajno do izvršitve v pustni noči.

Obračun

Na pustni večer in noč leta 1532. je doživel Maribor pravo poplavo z vinom. Uskokom s poveljnikom vred se niti sanjalo ni, da tiči za popivanjem na smrt kak drug zajec kakor pa vsakoletno praznovanje praznika vseh norcev.

Kajetanov maščevalni načrt s prekomernim zalivanjem z alkoholnimi pijačami in z zadržanjenjem v liki železo močne hodne vreče je uspel, ker so se vsi zarotniki držali navodil.

Okrog ene ure čez polnoč na pepelnico je bilo nametanih po gnojišču pod najvišjim mariborskim stražnim stolpom 21 dolgih vreč, v katerih se je nekaj skuhalo premetavati, a ni prav moglo, zato pa je tem bolj ne-

znansko tulilo. Kakor na gumnu žitne snope so naložili uskoške dragonce v vrečah po deset ob vsako stran gnojišča, na srednjem in najbolj visokem kupu je pobrcavala ena vreča, poleg katere je stal z bikovko stražmojster Kajetan Hercog.

Stopilo je na plan še 20 mlatcev z bikovimi žilami v rokah. Številni gledalci so obstopili pustne mlatce z gorečimi plamenicami. Ko je bilo vse nared za zabavni prizor, je prvi dvignil bikov cepec stražmojster ter ga položil med glasnim odjekom v pepelnico noč po osrednji vreči z gromovitim pozivom:

»Bij, udri!«

Prišel je pustni pika-pok, kakor ga najbrž ni doživel Maribor ne prej in ne slej. Mlatiči so udrihali po štetju predmlatiča Kajetana med krohotom svečarjev ter gledalcev. V vreče povezano človeško snopje se je krčilo, zvijalo, premetavalo in vpilo, kakor bi se odpiral pekel in bi silila na plan cela legija vragov.

Vodilni mlatič je naštel do deset in se zadržal iz polnega grla:

»Obrni in še po drugi plati!«

Mariborski pustni mlatiči so snopje obračali ter udrihali po njem, dokler se ni umiril — in je počivala na gnojnem gumnu nema, prazna ter zbita slama...

Mlatenje je bilo na povelje končano. Mlatiči so si naložili otepeno snopje in ga odnesli skozi mestna vrata za napajanje živine ter preko mestnega mosta v tedaj